

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 1162/2020
21.10.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Веска Крстајића, Биљане Синановић, Милунке Цветковић и Драгана Аћимовића, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Снежаном Меденицом, као записничарем, у кривичном предмету окривљене АА, због два кривична дела увреда из члана 170. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтевима за заштиту законитости бранилаца окривљене – адвоката Ненада Јовановића и адвоката Милуна Гајића, поднетим против правноснажних пресуда Основног суда у Крушевцу 5К број 316/17 од 13.01.2020. године и Вишег суда у Крушевцу Кж1 број 89/20 од 29.05.2020. године, у седници већа одржаној дана 21. октобра 2020. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљене АА - адвоката Ненада Јовановића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Крушевцу 5К број 316/17 од 13.01.2020. године и Вишег суда у Крушевцу Кж1 број 89/20 од 29.05.2020. године, у делу у којем се односи на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) Законика о кривичном поступку, док се исти захтев у осталом делу **одбацује**.

ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољен, захтев за заштиту законитости браниоца окривљене АА – адвоката Милуна Гајића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Крушевцу 5К број 316/17 од 13.01.2020. године и Вишег суда у Крушевцу Кж1 број 89/20 од 29.05.2020. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Крушевцу 5К број 316/17 од 13.01.2020. године, окривљена АА оглашена је кривом због извршења два кривична дела увреда из члана 170. став 1. КЗ, за која дела су јој утврђене појединачне новчане казне у износу од по 20.000,00 динара, након чега је окривљена на основу члана 60. став 2. тачка 4. КЗ осуђена на јединствену новчану казну у одређеном износу од 40.000,00 динара. Истовремено је одређено да је окривљена обавезана да плати изречену новчану казну у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, те да уколико новчану казну не плати у овом року, суд ће новчану казну заменити казном затвора тако што ће за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне одредити један дан казне затвора.

Истом пресудом, окривљеној је наложено да приватним тужиоцима ББ и ВВ накнади трошкове кривичног поступка у износу од 300.000,00 динара, те да на име паушала Основном суду у Крушевцу плати износ од 8.000,00 динара, све у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде.

Пресудом Вишег суда у Крушевцу Кж1 број 89/20 од 29.05.2020. године, одбијене су као неосноване жалба окривљене АА и заједничка жалба окривљене и њеног браниоца – адвоката Милуна Гајића, а пресуда Основног суда у Крушевцу 5К број 316/17 од 13.01.2020. године, потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, захтеве за заштиту законитости поднели су:

- бранилац окривљене АА – адвокат Ненад Јовановић, због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, с тим што из образложења произилази да захтев подноси због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП и због повреде одредаба члана 441. став 4. ЗКП, те због повреде одредаба члана 36. став 1. Устава РС, са предлогом да Врховни касациони суд преиначи побијане пресуде тако што ће окривљену ослободити од оптужбе и одредити да трошкови кривичног поступка падају на терет приватних тужилаца;

- бранилац окривљене АА – адвокат Милун Гајић, због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд укине побијане пресуде и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање.

Врховни касациони суд доставио је захтеве за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, па је у седници већа, коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Републичког јавног тужиоца и бранилаца окривљене, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих су захтеви за заштиту законитости поднети, па је након оцене навода изложених у захтеву, нашао:

Неосновано се захтевом за заштиту законитости браниоца окривљене АА – адвоката Ненада Јовановића нижестепене пресуде побијају због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП.

С тим у вези, у захтеву се наводи да изрека првостепене пресуде не садржи субјективни елемент кривичног дела увреде – да су речи окривљене, описане у изреци пресуде, упућене приватним тужиоцима у намери омаловажавања, а не у одбрани свог интереса, а услед чега према ставу браниоца у радњама окривљене не стоје битни елементи предметног кривичног дела.

Изнети наводи из захтева за заштиту законитости браниоца АА се, по оцени Врховног касационог суда, не могу прихватити као основани, из следећих разлога:

Кривично дело увреда из члана 170. став 1. КЗ чини онај ко увреди другог.

По налажењу овога суда, у чињеничном опису радње извршења окривљене датом у изреци првостепене пресуде, назначене су све чињенице и околности које чине

законска обележја два кривична дела увреда из члана 170. став 1. КЗ, учињена на штету приватних тужилаца ББ и ВВ, за која је окривљена оглашена кривом правноснажном пресудом, и то како објективне, у односу на радњу извршења која се у конкретном случају састоји у увреди оба приватна тужиоца, будући да је окривљена у поднеску – одговору на захтев адвоката Предрага Божовића написала речи наведене у изреци првостепене пресуде, које објективно представљају увреде, односно изјаве омаловажавања приватних тужилаца, те које су код њих изазвале осећај увређености, тако и субјективне елементе, који се односе на урачунљивост и умишљај окривљене у вези са извршењем кривичних дела у питању.

Врховни касациони суд налази, насупрот наводима захтева, да намера омаловажавања није законско обележје кривичног дела увреда из члана 170. став 1. КЗ, већ је ставом 4. члана 170. КЗ предвиђен основ искључења постојања овог кривичног дела у ситуацији када је увредљива изјава дата, поред осталог, у одбрани неког права и заштити оправданих интереса, под условом да се из начина изражавања или других околности види да то није учињено у намери омаловажавања, а што нижестепени судови у конкретном случају нису утврдили.

Из изнетих разлога, захтев за заштиту законитости браница Ненада Јовановића, у делу у којем се указује да су нижестепене пресуде донете уз повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП одбијен је као неоснован.

Исти захтев, у преосталом делу, одбачен је као недозвољен, односно због тога што нема законом прописан садржај.

Наиме, у осталом делу бранилац Ненад Јовановић побија правноснажном пресудом утврђено чињенично стање и с тим у вези износи сопствени чињенични закључак да је окривљена критичном приликом желела да се заштити од напада и евентуалне тужбе адвоката Предрага Божовића, те да приватни тужиоци у току поступка нису објаснили на који начин су речи наведене у изреци пресуде код њих оставиле осећај увређености односно омаловажавања и да је суд посебно морао утврдити ову чињеницу, а што у конкретном случају није учинио.

Такође, у захтеву се истиче да је суд погрешно обрачунао трошкове поступка тако што је „све трошкове ставио на терет оптужене“, те дакле изложеним наводима указује на повреду одредаба члана 441. став 4. ЗКП, коју повреду образлаже погрешно утврђеним чињеничним стањем, изводећи сопствени закључак да је првостепени суд погрешно обрачунао трошкове поступка.

Како чланом 485. став 4. ЗКП, који прописује разлоге због којих окривљени, односно његов бранилац, сходно правима која има у поступку у смислу члана 71. тачка 5) ЗКП, могу поднети захтев за заштиту законитости против правноснажне одлуке и поступка који је претходио њеном доношењу, није прописана могућност подношења овог ванредног правног лека због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, то је Врховни касациони суд захтев за заштиту законитости браниоца Ненада Јовановића у овом делу одбацио као недозвољен.

У истом захтеву, бранилац указује и на повреду одредаба члана 36. став 1. Устава РС, дакле указује на повреду закона из члана 485. став 1. тачка 3) ЗКП.

Када се захтев за заштиту законитости подноси из разлога прописаних одредбом члана 485. став 1. тачка 3) ЗКП, према одредби члана 484. ЗКП, уз захтев се мора доставити одлука Уставног суда или Европског суда за људска права којима је утврђена повреда људског права и слободе окривљеног или другог учесника у поступку које је зајемчено Уставом или Европском конвенцијом о заштити људских права и основних слобода и додатним протоколима. Како бранилац адвокат Ненад Јовановић уз захтев није доставио одлуку Уставног суда или Европског суда за људска права, то је Врховни касациони суд нашао да у погледу ове повреде поднети захтев нема законом прописан садржај.

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљене АА – адвоката Милуна Гајића, одбачен је као недозвољен.

Наиме, бранилац Милун Гајић захтевом за заштиту законитости указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, која представља дозвољен разлог за подношење овог ванредног правног лека окривљенима преко бранилаца.

Међутим, у образложењу захтева, у вези са овом повредом закона, бранилац истиче да „дато образложење и првостепеног и другостепеног суда није прихватљиво, нити ваљано“, те дакле указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, износећи сопствени чињенични закључак да је окривљена критичном приликом имала намеру да заштити своја права и интересе, не наводећи о којим правима и интересима окривљене се ради, а што не представља дозвољен разлог за подношење захтева за заштиту законитости окривљенима преко бранилаца због повреде закона, сходно одредби члана 485. став 4. ЗКП.

С тога је захтев за заштиту законитости браниоца окривљене – адвоката Милуна Гајића одбачен као недозвољен.

Са свега изложеног, а на основу одредбе члана 491. став 1. ЗКП у одбијајућем делу, те на основу одредаба члана 487. став 1. тачка 2) и 3) ЗКП, донета је одлука као у изреци пресуде.

**Записничар-саветник,
Снежана Меденица, с.р.**

**Председник већа-судија,
Невенка Важић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић